

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІЕМ

 Сергій ПОБІГУН
« 31 » 08 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

Основи академічного письма

Освітній рівень	<u>Перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	<u>D Бізнес, адміністрування та право</u>
Спеціальність	<u>D3 Менеджмент</u>
Освітня програма	<u>Менеджмент</u>
Статус дисципліни	<u>Обов'язкова</u>
Мова викладання	<u>Українська</u>

2026 р.

Розробник(и):

доцент кафедри філології та перекладу,
канд. філол. наук, доцент
myroslava.venhryniuk@nung.edu.ua

Мирослава ВЕНГРИНЮК

Схвалено на засіданні кафедри філології та перекладу

Протокол від «31» серпня 2026 року № 1.

Завідувач кафедри філології та перекладу

Мар'яна ШТОГРИН

Узгоджено:

Гарант ОП «Менеджмент»

Ірина КІНАШ

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Мета дисципліни – формування у студентів навичок академічної культури та академічної грамотності, необхідних для успішного провадження науково-дослідної та науково-навчальної роботи в університеті. Завдання курсу: - розкрити зміст таких понять, як «науковий стиль», «науковий текст», «академічне письмо»; - навчити студентів групувати джерела, систематизувати матеріал, покликатися на авторитетних науковців, цитувати їх позиції; - сформувати навички компресії наукового тексту; - висвітлити особливості ведення наукової дискусії, доведення або спростовування актуалізованих тверджень; - навчити студентів висловлювати власну думку в академічному есе.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	Н У Р Е П
Попередні вимоги для вивчення дисципліни / пререквізити	
Постреквізити	ПП 08 Ділові комунікації в менеджменті
Результати навчання	ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.
Компетентності	Загальні: ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. Фахові: ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
Підсумковий контроль, форма	залік

Перелік соціальних, «м'яких» навичок	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів гнучких умінь та навичок (soft skills), серед яких написання текстів, кмітливість (теми «Академічне есе як один із жанрів академічного письма», «Різновиди компресії наукового тексту: тези, конспект, реферат, анотація»), креативність (теми «Поняття про досконалий науковий текст», «Вибір нормативних лексико-семантичних та фразеологічних мовних засобів для створення академічного тексту»), мотивація, робота в команді, управління часом (теми «Культура особистості дослідника. Академічна доброчесність і її порушення», лексичному та граматичному мовних рівнях», «Інтерпретація та редагування власного академічного есе»). Усі теми запропонованого курсу дисципліни «Основи академічного письма» сприяють розвитку у студентів комунікабельності та роблять внесок в їх особистий розвиток.
--	--

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (від 31.03.2022 р., наказ № 68) відвідування здобувачами вищої освіти всіх аудиторних занять з пропонованої дисципліни за чинним протягом семестру розкладом є обов'язковим. Спізнання на зазначені заняття не допускаються. Здобувачі вищої освіти протягом аудиторного заняття: тримають вимкненими електронні засоби зв'язку; залишають аудиторію тільки з дозволу викладача; активно працюють над виконанням необхідного обсягу навчальної роботи; використовують технічні засоби навчання, котрі підвищують ефективність навчального процесу; поведуть себе дисципліновано та сприяють підтримці належного санітарного стану в навчальних приміщеннях.

Одержані здобувачем на аудиторному занятті бали поточного контролю знань не підлягають зменшенню за будь-які порушення навчальної дисципліни.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти під час навчання в університеті зобов'язані неухильно виконувати «Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (від 01.09.2026р., наказ № 300). Зокрема, здобувачі мають: демонструвати самостійність у виконанні аудиторних завдань, контрольних робіт; не фальсифікувати свої результати навчання; уникати списування, не користуватися підказками інших осіб під час проведення заходів поточного контролю знань; дотримуватися коректності в посиланнях на джерела інформації у разі запозичення відомостей, тверджень та ідей. У разі виявлення плагіату чи недотримання академічної доброчесності студент має змогу повторно виконати завдання, однак максимальна кількість балів за повторно виконане завдання зменшиться на три бали.

3) щодо оцінювання

За умови виконання всіх практичних занять, складання тестового контролю засвоєння змістових модулів та підтвердження опанування на мінімальному рівні результатів навчання (за семестр отримано не менше 35 балів за шкалою ЄКТС) здобувач вищої освіти допускається до семестрового контролю з дисципліни. Форма семестрового контролю – залік. Відпрацювання пропущених занять здійснюється відповідно до графіку консультацій викладачів кафедри філології та перекладу.

У разі застосування дистанційної технології навчання поточний та семестровий контроль здійснюються згідно з «Положенням щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій» від 22.10.2022р. (наказ №262).

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Умови допуску до перескладання модульного та підсумкового контролів, графік і форми перескладання регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ», зазначеному в пункті 1) цього розділу.

Програма дисципліни передбачає визнання результатів навчання у **неформальній освіті**, можливість якого надає Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (від 09.11.2020 р., наказ 283). Доступ за посиланням <http://surl.li/ezdby>.

Курс «Мовити. Мотиви», розроблений студією онлайн-освіти EdEra, інтегровано до програми навчальної дисципліни як самостійну роботу здобувачів, а тому виконання завдань онлайн-курсу є обов'язковим для всіх. Курс безплатний і доступний постійно. Здобувачі можуть самостійно регулювати темп навчання. Однак вивчення курсу слід повністю завершити до останнього практичного заняття з дисципліни. Реєстрація на курс за посиланням: [EdEra – online education studio | Мовити.Мотиви Онлайн-курс про те, як стати носієм української мови \(ed-era.com\)](http://EdEra-online-education-studio-Moviti-Motivi-Online-kurs-pro-te-yak-stati-nosiem-ukrainskoyi-movi-ed-era.com)

Курс «Мовити. Мотиви» акцентує на кількох мотивах розмовляти українською: 1) мотив вільно говорити, а не перекладати подумки; 2) мотив добирати вишукані слова української мови; 3) мотив бути в контексті.

Оцінювання курсу включене до підсумкової оцінки. Обсяг курсу: 8 год. / 0,2 кред. ЄКТС.

Оцінювання результатів можливе за умови надання сертифіката про проходження курсу. Кількість балів -10.

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salو.li/4e3C9Ef>

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salو.li/87d1f3F>

8) щодо опитування здобувачів

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://salو.li/87d1f3F>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року № 82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salو.li/1E36Aae>

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи академічного письма» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Усього	Розподіл по семестрах	
		Семестр 1	
Кількість кредитів ECTS			
Загальний обсяг часу, год.			
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:			
– лекційні заняття			
– практичні/семінарські заняття			
– лабораторні заняття			
Самостійна робота, год			
Форма семестрового контролю (іспит, залік, захист КР, захист КП)	залік	залік	

3.2. Лекційні заняття не передбачені

3.3. Практичні (семінарські) заняття

Теми практичних (семінарських) занять дисципліни наведено у таблиці 2.

Таблиця 2 – Теми практичних (семінарських) занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
М 1	Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади		
ЗМ 1	Формування академічної культури студента		
П 1.1	Вступ. Мета та завдання курсу. Академічне письмо як один із різновидів наукового (академічного) спілкування. Науковий стиль, науковий текст, академічна комунікація.		2 (о)

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
П 1.2	Культура особистості дослідника. Академічна доброчесність і її порушення. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти у Європі. Західний досвід покарання за нечесність. Авторське право. Плагіат як крадіжка інтелектуальної власності. Види плагіату. Академічний плагіат. <i>Кейс-стаді:</i> студенти діляться на мікрогрупи і отримують роздатковий матеріал, у якому представлено різні ситуації порушення академічної доброчесності. Потрібно визначити вид порушення академічної доброчесності і запропонувати санкції.		1 (і) 1 (д) 2 (д) 3 (д)
П 1.3-	Різновиди компресії наукового тексту: тези, конспект, реферат, анотація. Покликання, перепокликання та цитування, перецитування, самоцитування: доцільність, вмотивованість, аргументованість, коректність.		2 (о) 2 (д)
П 1.5	Вимоги до укладання списку використаних джерел у науковій роботі. Монографічний і аналітичний бібліографічний опис. Особливості опису інтернет-джерел. <i>Інтерактивна вправа з елементами змагання</i> “Бібліографічний квест”. Кожна група отримує перелік неправильно оформлених бібліографічних описів джерел. Завдання – виправити помилки.		2(о)
П 1.6-	Вступна й висновкова частини у структурі академічного тексту. Мовні кліше в академічному тексті. Основні функції й характеристики вступу академічного тексту. Академічно грамотне обґрунтування актуальності теми, висвітлення стану розроблення проблеми, формулювання об’єкта, предмета, мети та завдань. Зв’язок вступу та висновків. Співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту. Типові помилки в написанні загальних висновків.		2(о) 1 (і)
П 1.8	Вимоги до подання змісту наукової роботи. Правила оформлення таблиць, рисунків, формул. Додатки як структурний компонент наукової роботи.		2 (о), 4 (і)
ЗМ 2	Створення та редагування академічного тексту		
П 2.1	Поняття про досконалий науковий текст. Дієвість наукового тексту (оновлення стилю, виразність і читабельність, зв’язок «автор – читач»). Механізми впливу на читача (увага, цікавість, радість пізнання, співдумання, проблемний виклад, діалогічність, недовомленість). Головні чинники виразності (ясність, стислість, композиційна довершеність)		2 (о) 3 (і)

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
П 2.2	Поняття про «науковий жаргон». Вияви «наукового жаргону» на лексичному та граматичному мовних рівнях (перенасичення тексту термінами, невиправдане залучення термінів з інших наук, термінологічне псевдоноваторство, непотрібні запозичення, громіздкі речення, нагромадження іменників, багатослів'я, марнослів'я («вода»)). <i>Рольова гра “Редакторська рада”.</i> Група отримує «проблемний» фрагмент наукового тексту (перенасичення термінами, багатослів'я, громіздкі конструкції). Кожна мікрогрупа виконує роль редакційної колегії. Завдання: скоротити текст на 20–30%, зберігши зміст.		2 (о), 4 (о)
П 2.3	Види академічних текстів за формою комунікації та способом викладу матеріалу. Текст-розповідь. Текст-опис. Текст-міркування. Текст-доказ. Текст-визначення. Особливості побудови.		2 (о)
П 2.4	Абзац як структурний елемент академічного тексту і засіб реалізації категорій зв'язності й цілісності. Структура абзацу. Роль першого речення в абзаці. Логіко-смісловий аналіз побудови речень та абзаців. Типи зв'язків речень в абзаці. Доцільність / недоцільність використання лексичних повторів. Способи і засоби досягнення точності, послідовності, зрозумілості.		2(о) 2 (д)
П 2.5-	Вибір нормативних лексико-семантичних та фразеологічних мовних засобів для створення академічного тексту. Поняття про термін. Вимоги до терміна. Загальнонаукові та вузькоспеціальні терміни. Терміни і професіоналізми.		2(о)
П 2.7-	Граматичні мовні засоби в академічному тексті. Вибір нормативних граматичних форм для створення академічного тексту. Дієслівне та прийменникове керування. Активні й пасивні дієприкметники. Вибір синтаксичної побудови. Порядок слів. Однорідні члени речення. Дієприслівникові звороти. Вставні та вставлені конструкції. Вправи на редагування науково-технічних текстів.		2(о) 2 (д) 2 (і)
П 2.9	Академічне есе як один із жанрів академічного письма. Жанрові особливості й різновиди академічного есе. Етапи організації процесу академічного письма (написання есе). Структура академічного есе. Рекомендації щодо підготовки й написання академічного есе: критерії оцінювання. <i>Інтерактивна вправа “План за 10 хвилин”.</i> Студенти самостійно пишуть план есе, потім обмінюються із сусідом і дають усний коментар.		2(о)

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних (семінарських) занять	Кількість годин	Література
П 2.10	Інтерпретація та редагування власного академічного есе. Аналіз академічного есе крізь призму дотримання психологічних, логічних та мовностилістичних засад створення академічного тексту. <i>Взаємне рецензування.</i> Студенти обмінюються написаними вдома есе й заповнюють бланк зворотного зв'язку (що вдалося, що потрібно покращити тощо).		2(о)
	Усього годин		

Всього: – модулів — 1;
– змістових модулів — 2.

3.4 Лабораторні заняття не передбачені.

3.5. Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи в межах цього курсу наводяться у таблиці 3.

Таблиця 3 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	
Підготування до практичних занять, контрольних робіт та заліку. Проходження курсу на платформі EdEra: «Мовити. Мотиви». Посилання на курс: <u>EdEra – курс про те, як стати носієм української мови (ed-</u>	
Усього годин	

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виноситься на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
М 1	Українськомовна академічна комунікація: теоретичні і практичні засади		
ЗМ 1	Формування академічної культури студента		
Т 1.3	Написати анотацію до наукової статті за фахом.		3 (о)
Т 1.4	Подати тези наукової статті за фахом.		3 (о)

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, які виносяться на самостійне вивчення	Кількість годин	Література
Т 1.5	Подати різні види бібліографічного опису (до статті за фахом).		3 (о)
ЗМ 2	Створення та редагування академічного тексту		
Т 2.9-2.10	Написати академічне есе на одну із запропонованих тем.		3 (о)
	Усього годин		

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовними модулями.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1 (о) Венгринюк М. І., Кобзей Н. В. Основи академічного письма : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. 82 с. URL:

2 (о) Венгринюк М. І., Кобзей Н. В. Основи академічного письма : методичні вказівки для вивчення дисципліни та підготовки до практичних занять. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. 86 с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=477297

3 (о). Когут О. В., Венгринюк М. І., Литвин Н. Б., Мельник О. М. Основи академічного письма: методичні вказівки до виконання самостійної роботи. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021. 45 с. URL: https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=466815

Додаткова література

1 (д). Венгринюк М. І. Академічне письмо крізь призму наративу: приклад популяризації науки у працях Роберта Сапольскі. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 41. Т. 1. С. 34–39. U

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.41.1.6>

2 (д). Лютий Т. В., Денисова О. С. Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів : н

3 (д). Назаровець С., Борисова Т. Відкритий доступ до наукових цитувань : практичний посібник. К. : ДНТБ України, 2019. 33 с. URL: <https://zenodo.org/records/2554825>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1 (і). Ревуцька С. К., Зінченко В. М. Академічне письмо : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2019. 130 с. URL: <http://surl.li/agkel>

2 (і). Селігей П. Іменниковість versus дієслівність: у пошуках золотої середини. *Мовознавство*. 2014. № 4. С. 36–55. URL: <http://surl.li/cxlaa>

і). Селігей П. Типи багатослів'я в наукових текстах. *Українська мова*. 2013. № 4. С. 22–

і (і). Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності. Практикум : навч.-метод. посіб. Тернопіль THEU, 2018. 64 с. URL: <http://surl.li/cxlaf>

5. ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи навчання й оцінювання в межах даного курсу наводяться в таблиці 5.

Таблиця 5 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.	МН 1 – словесні методи (МН 1.2 – розповідь-пояснення) МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування) МН 18 – методи самостійної роботи вдома МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.1 – кейс-метод, МН 20.4 – рольові і ділові ігри)	МФО 3 – диференційований залік МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль МФО 6 – письмовий контроль МФО 8 – тестовий контроль
ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	МН 1 – словесні методи (МН 1.2 – розповідь-пояснення) МН 2 – наочні методи (МН 2.1 – ілюстрування) МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.1 – кейс-метод, МН 20.4 – рольові і ділові ігри) МН 18 – методи самостійної роботи вдома	МФО 3 — диференційований залік МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль МФО 6 – письмовий контроль
ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.	МН 1 – словесні методи (МН 1.2 – розповідь-пояснення) МН 3 – практичні методи (МН 3.1 – вправи) МН 20 – інтерактивні методи (МН 20.1 – кейс-метод) МН 18 – методи самостійної роботи вдома	МФО 3 – диференційований залік МФО 4 – поточний контроль МФО 5 – усний контроль МФО 6 – письмовий контроль МФО 8 – тестовий контроль

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведено в таблиці 6.

Таблиця 6 — Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань здобувачів з дисципліни

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
ЗМ 1, всього у т. ч.:	
- практичні заняття (МФО 4), усього у т. ч. за темами: П 1.1 – П 1.2 П 1.3 – П 1.4 П 1.5 – П 1.6 П 1.7 – П 1.8	
ЗМ 2, всього, у т. ч.:	
практичні заняття (МФО 4), усього, у т. ч. за темами: П 2.1 – П 2.2 П 2.3 – П 2.4 П 2.5 – П 2.6 П 2.7 – П 2.8 П 2.9 – П 2.10 (Академічне есе)	
- виконання самостійної роботи (МФО 5, МФО 6) - результати навчання у неформальній освіті (сертифікат платформи EdEra: «Мовити. Мотиви») (МФО 6)	
Підсумкове тестування (МФО 8)	
Усього балів	

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 7.

Таблиця 7 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на	за зразком самостійно виконує практичні завдання,

		практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 8).

Таблиця 8 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)		Визначення ECTS
Відмінно		A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре		B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
		C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно			Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
			Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно			Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
			Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес відбувається в аудиторіях університету, оснащених мультимедійним обладнанням, з відповідними технічними засобами, обладнанням, приладами, комп'ютерами.